

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU GIŻYCKIEGO ZA 2018 ROK

Podstawa działania:

Ustawa z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 59)

Teren działania:

Miasto Giżycko
Miasto – Gmina Ryn
Gmina Giżycko
Gmina Kruklanki
Gmina Miłki
Gmina Wydminy

Spis treści:

Wprowadzenie.....	2
Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska.....	3
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	10
Środowisko pracy.....	14
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	18
Zwalczanie chorób zakaźnych	22
Szczepienia ochronne.....	29
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	31
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	36

Stan sanitarno – epidemiologiczny powiatu giżyckiego w 2018 roku

Jak co roku przedstawiamy Państwu raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu giżyckiego. Opisujemy w nim działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej naszego regionu w roku 2018, który był dla nas kolejnym bardzo pracowitym. Odzwierciedla on nie tylko pracę naszych służb w 2018 roku, ale pokazuje też zmiany jakie zachodzą w naszym społeczeństwie i regionie. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zwykle kojarzona z kontrolami i mandatami. Natomiast naszym głównym zadaniem nie jest karanie lecz dbałość o bezpieczne warunki sanitarno – higieniczne i sanitarno – techniczne życia, pracy, nauki i odpoczynku mieszkańców naszego powiatu i osób przyjeżdżających do nas turystycznie.

Z każdym rokiem zwiększa się zakres działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Od czterech lat prowadzimy rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Nadal problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy, są bardzo wysokie współczynniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na kleszczowe zapalenie mózgu KZM (*prawie 14 – krotnie wyższy niż w kraju i 4 - krotnie wyższy niż w województwie*) i boreliozę (*prawie 6 – krotnie wyższy niż w kraju i ponad 3 -krotnie wyższy niż w województwie*).

W minionym roku w naszym powiecie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wg ewidencji było 1743 obiektów, skontrolowaliśmy 1042 (59,8%, w 2017 – 62,2%) , w których przeprowadziliśmy 1833 kontrole sanitarne (2040 w 2016, 1738 w 2017 r.), w tym: 94 kontrole i wizytacje w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, 281 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących opracowań chorób zakaźnych oraz 7 wizytacji w ramach promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej. Pobraliśmy do badań laboratoryjnych 283 próbki. Wydaliśmy 678 decyzji (w tym: 423 merytoryczne), 51 postanowień oraz 12 tytułów wykonawczych. Za zaniedbania sanitarno-higieniczne nałożyliśmy 18 mandatów karnych na kwotę 3250 zł.

W ogólnej ocenie stan sanitarno-epidemiologiczny naszego powiatu w 2018 roku był dobry. Systematycznie poprawia się sytuacja w zakładach pracy, placówkach służby zdrowia, szkołach, obiektach turystycznych, placówkach handlowo – usługowych.

Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska

Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowi, że do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące m.in. higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach. Powyższe zadania realizują pracownicy pionu higieny komunalnej, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym ludności poprzez sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i urządzeniami wodnymi.

Działalność kontrolna w obiektach nadzorowanych

W 2018 roku pod nadzorem pionu higieny komunalnej znajdowało się 255 obiektów w tym: 227 obiektów użyteczności publicznej, wśród nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, schroniska, ośrodki wypoczynkowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, solaria, gabinety odnowy biologicznej, salony tatuażu), baseny, ustępy publiczne, dworce, przystanie jednostek pływających, cmentarze , 21 urządzeń wodnych (o 1 wodociąg lokalny więcej niż w 2017 roku) oraz 7 kąpielisk (w 2017 - 1 kąpielisko).

Przeprowadzane kontrole, obejmujące swoim zakresem przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu sanitarno- higienicznego w obiektach, w większości przypadków nie wykazały zaniedbań sanitarno-porządkowych. Spośród 255 obiektów w 2018 roku skontrolowano 243 obiekty (95,3%), niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 7 obiektach użyteczności publicznej Były to: 2 obiekty wczasowo-turystyczne (*hostel twierdza Boyen* oraz 1 obiekt w użytkowaniu przedsiębiorcy), Cmentarz komunalny Orłowo, kaplica przedpogrzebowa w Miłkach, kostnica w użytkowaniu przedsiębiorcy, Orlik przy Szkole Podstawowej Nr 7 oraz Dom Pomocy Społecznej w Wydminach, w którym stwierdzono niewłaściwą jakość wody ciepłej (*bakterie z rodzaju Legionella*), co stanowiło 2,9% ogółu skontrolowanych (w 2017 roku obiekty z niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznym stanowiły 4,7% ogółu skontrolowanych, w 2016 roku - 5,5 %).

W 2018 roku przeprowadzono 342 kontrole sanitarne, wydano 86 decyzji administracyjnych, 21 decyzji płatniczych oraz 46 postanowień. Pobrano do badań 122 próby (m.in. próby wody do spożycia, wody z kąpieliska, wody z basenu). Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600 zł (zakład kosmetyczny i 2 obiekty turystyczne będące w użytkowaniu przedsiębiorcy).

Baza noclegowa

Hotele, pensjonaty i motele oraz ośrodki wypoczynkowe stanowią bazę noclegową naszego powiatu. Pod nadzorem pionu higieny komunalnej w 2018 roku było 12 hoteli, 1 motel, 3 pensjonaty, 6 campingów oraz 58 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego placówek świadczących usługi hotelarskie były: gospodarka wodno-ściekowa i postępowanie z odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny obiektu (m.in. pokoi noclegowych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych), postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zasad higieny przez personel. Standard kontrolowanych obiektów systematycznie się poprawia. W trzech ośrodkach wypoczynkowych, będących w użytkowaniu przedsiębiorcy, w wyniku prowadzonego postępowania uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego i zakończono postępowanie. W dwóch obiektach turystycznych stwierdzono zły stan sanitarno – techniczny (*Hostel Twierdza Boyen w Giżycku oraz 1 w użytkowaniu przedsiębiorcy*) i wdrożono postępowanie administracyjne.

Bezpieczeństwo osób podróżujących – dworce

W ewidencji Inspekcji znajduje się 1 dworzec PKP, 4 przystanki PKP, 1 przystanek PKS. W 2018 roku niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono na Dworcu PKP w Giżycku, wdrożono postępowanie administracyjne określające termin wykonania obowiązku – uzyskano poprawę i zakończono postępowanie.

Ustępy publiczne ogólnodostępne

W 2018 roku kontynuowano kontrole stanu sanitarno-technicznego ustępów publicznych i ogólnodostępnych. W dalszym ciągu istotnym problemem jest dostępność toalet dla turystów, szczególnie w miejscowościach najliczniej odwiedzanych w okresie letnim. Na terenie powiatu znajduje się 8 ustępów publicznych, wszystkie skontrolowano i oceniono jako dobre.

Prowadzone było postępowanie administracyjne dot. ustępu publicznego w Giżycku przy Targowisku, uzyskano poprawę i zakończono postępowanie

Obiekty rekreacji wodnej

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 8 kwietnia 2011 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1602) i Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 28 kwietnia 2011 r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanym do kąpieli (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2082), określa sposób zarządzania jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli, nadzoru nad jakością wody, nakłada obowiązki na organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej.

Od 2011 roku nastąpiły istotne zmiany w ewidencji nadzorowanych kąpielisk. Dotychczas każde kąpielisko wykorzystywane przez ludzi do kąpieli było objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jakość wody była systematycznie kontrolowana i oceniana przez pracowników PIS. Zgodnie z powyższymi przepisami, od 1 stycznia 2011 r. zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpieli muszą mieć swojego organizatora, który podejmie się przygotowania takiego miejsca oraz na którym będzie spoczywał obowiązek badania wody.

W 2018 roku uchwałami rad miast i gmin na terenie powiatu giżyckiego wyznaczono 7 kąpielisk (w 2017 roku wyznaczono 1 kąpielisko miejskie w Giżycku – (Jezioro Niegocin)):

- kąpielisko miejskie w Giżycku (Jezioro Niegocin)
- kąpielisko Resort Niegocin, Wilkasy (Jezioro Niegocin)
- kąpielisko Gwarek, Piękna Góra (Jezioro Tajty)
- kąpielisko Centralnego Ośrodka Sportu - Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Giżycku (Jezioro Kisajno),
- kąpielisko na Jeziorze Ołów w Rynie,
- kąpielisko Plaża Gminna w Kruklankach (Jezioro Gołdopiwo),
- kąpielisko Camp Junior, Kruklanki (Jezioro Gołdopiwo)

Jakość wody odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 08.04.2011 r.

w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz.1602). Wydano 28 bieżących ocen jakości wody - woda przydatna do kąpieli (w 2017 - 7 bieżących ocen jakości wody) oraz 7 ocen sezonowych jakości wody po zakończeniu sezonu (w 2017 - 1 ocena sezonowa jakości wody).

Ponadto w sezonie 2018 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 4 miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Jakość wody odpowiadała w/w rozporządzeniu, wydano 8 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpieli. Zgodnie z obowiązującymi przepisami organizator bada wodę nie wcześniej niż 10 dni przed sezonem oraz przynajmniej raz w trakcie jego trwania (w sezonie 2017 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 13 miejsc wykorzystywanych do kąpieli i wydano 27 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpieli).

Zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpieli muszą być właściwie oznakowane przez ich organizatora i tylko w przypadku takich miejsc osoby korzystające z kąpieli mają pewność, że woda w nich jest systematycznie badana i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego.

W 2018 roku w badanych kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli i nie stwierdzono zakwitu sinic (*podczas zakwitu sinic niebezpieczeństwo dla zdrowia osób korzystających z kąpieli stanowią produkowane przez nie toksyny. U osób wrażliwych w wyniku kontaktu z toksynami mogą wystąpić podrażnienia i zmiany skórne, np. rumień, wysypka grudkowata, pokrzywka, świąd skóry, zapalenia spojówek*).

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w trakcie sezonu kąpielowego wydaje komunikaty informujące o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Komunikaty są zamieszczane na stronie internetowej WSSE w Olsztynie. Dokładne informacje na temat przydatności wody w poszczególnych kąpieliskach na terenie powiatu i województwa można uzyskać we właściwych terenowo Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych oraz z serwisu kąpieliskowego aktualizowanego w każdą środę (w sezonie kąpielowym), znajdującego się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem: <http://www.gis.gov.pl>

W 2016 roku weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016), które nakłada na zarządzających basenami badanie jakości wody, zgodnie z ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym harmonogramem. W przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów określonych w w/w rozporządzeniu zarządzający podejmuje działania naprawcze oraz przeprowadza powtórne badanie jakości wody potwierdzające spełnienie wymagań, o czym informuje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W powiecie giżyckim w roku 2018 roku pod nadzorem inspekcji sanitarnej znajdowało się 5 basenów kąpielowych krytych. Nadzór sanitarny nad basenami kąpielowymi dotyczył zarówno oceny stanu technicznego obiektu, jak i oceny jakości wody.

W minionym roku prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące jakości wody w basenach:

- basen w użytkowaniu przedsiębiorcy (basen mały) – stwierdzono obecność bakterii: *Pseudomonas aeruginosa*, *E. coli*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36 °C (wydano decyzję administracyjną, tryb natychmiastowy, wyłączono basen z użytkowania), w wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie
- pływalnia kryta Giżycko - stwierdzono obecność bakterii *Legionella* w wodzie ciepłej użytkowej z pryszniczka męskiego (skażenie duże, wydano decyzję administracyjną, tryb natychmiastowy, wyłączono prysznic z użytkowania). W wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i umorzono postępowanie.

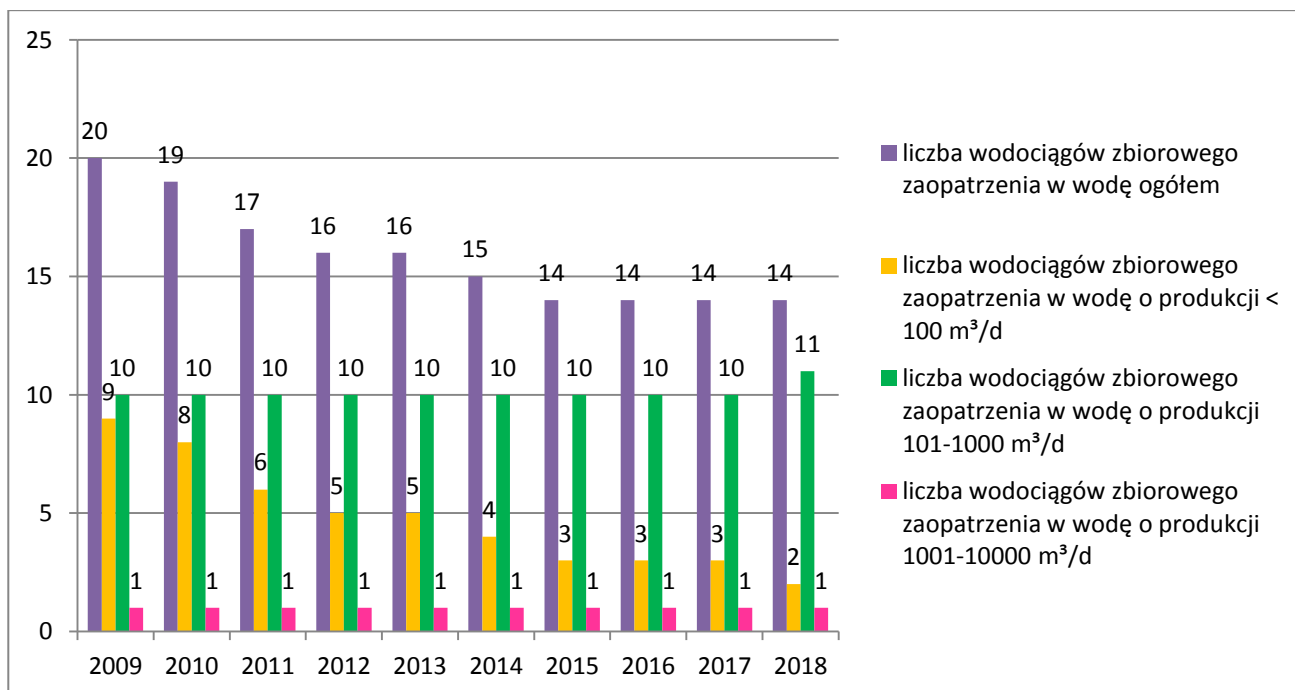
W roku sprawozdawczym wydano 5 zbiorczych ocen rocznych dotyczących jakości wody, odpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Monitoring jakości wody do spożycia

Podstawę zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu stanowią wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych, które pierwotnie nie są zanieczyszczone bakteriologicznie i nie wymagają stałej dezynfekcji wody. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych, w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego i profilaktycznie – po przeprowadzanych remontach i modernizacjach na ujęciach i sieciach wodociągowych. Cechą charakterystyczną wód podziemnych jest wysoka zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego oraz związana z tym podwyższona mętność.

W 2018 roku wodę do spożycia 55.177 mieszkańcom naszego powiatu dostarczało 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę – zgodnie z ustawą z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U z 2017 r. poz. 328 z późn. zm.). Liczba wszystkich urządzeń wodnych do zaopatrywania w wodę w 2018 roku przedstawiała się następująco:

- wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:
 - o wydajności <math><100\text{ m}^3/\text{d}</math> – 2
 - o wydajności 101-1000 $\text{m}^3/\text{d}</math> – 11$
 - o wydajności 1001-10000 $\text{m}^3/\text{d}</math> – 1$
- inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia – 7 (o 1wodociąg lokalny więcej niż w 2017 roku)[jaki](#)

W 2018 roku liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w stosunku do 2017 roku nie zmieniła się. Około 98,03 % mieszkańców powiatu giżyckiego korzysta z wody wodociągowej, pozostali są zaopatrywani w wodę z ujęć prywatnych:

Gmina	Liczba ludności	Liczba wodociągów publicznych	Liczba ludności zaopatrwanej z wodociągów publicznych	Stopień zwodociągowania terenu w %
miasto Giżycko	28532	1	28532	100,00
miasto i gmina Ryn	5719	1	5620	98,27
gmina Giżycko	8475	4	8217	96,96
gmina Kruklanki	3262	2	3259	99,91
gmina Miłki	3886	2	3416	87,91
gmina Wydminy	6410	4	6133	95,68
Razem	56284	14	55177	98,03

Zgodnie z przepisami prawnymi (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w przypadku przekroczeń parametrów mikrobiologicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody do spożycia bądź brak przydatności wody do spożycia i nakazuje podjęcie przez podmiot działań naprawczych. Jeżeli przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów fizyko - chemicznych nie stwarza zagrożenia dla zdrowia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody do spożycia i wydaje decyzję administracyjną określając dopuszczalne wartości parametryczne oraz termin na doprowadzenie jakości wody do właściwego składu.

W roku sprawozdawczym w 1 wodociągu lokalnym w użytkowaniu przedsiębiorcy stwierdzono zanieczyszczenie bakteriologiczne wody (obecność bakterii z grupy coli), stwierdzono brak przydatności wody do spożycia i wydano decyzję administracyjną. W wyniku podjętych działań naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorcę uzyskano poprawę jakości wody i zakończono postępowanie. Wodociąg nie zaopatruje ludności.

W 2018 roku na skutek działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej uzyskano poprawę jakości wody:

- w wodociągu lokalnym w użytkowaniu przedsiębiorcy - stwierdzono brak przydatności wody do spożycia ze względu na obecność bakterii grupy coli. Wydano decyzję administracyjną. W wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody.

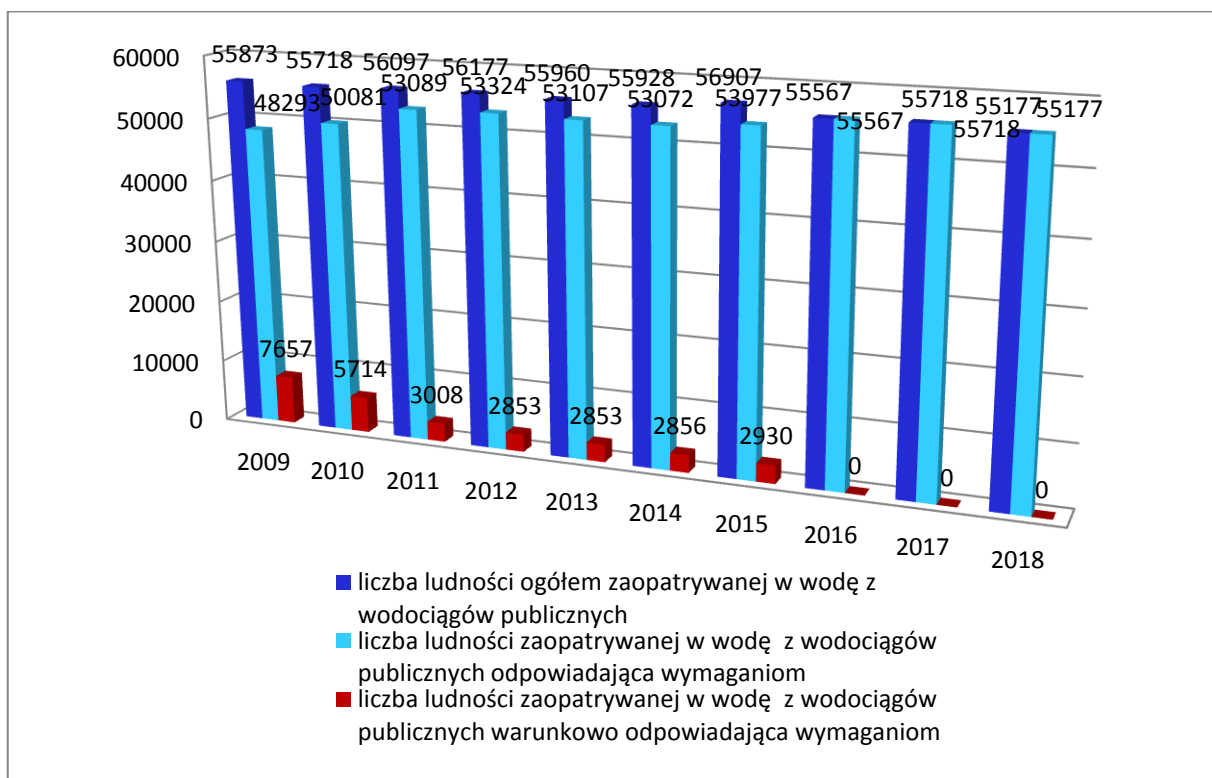
W roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowania administracyjnego dotyczącego przekroczeń parametrów fizyko - chemicznych.

W minionym roku na skutek działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych :

- wodociąg publiczny Konopki Wielki
- wodociąg publiczny Miłki
- wodociąg publiczny Orłowo - postępowanie z 2017 roku

O warunkowej przydatności wody do spożycia decydują w głównej mierze podwyższone wartości żelaza i manganu, które świadczą o niewłaściwie prowadzonym procesie uzdatniania wody. Parametry te nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak budzą duże zastrzeżenia konsumentów ze względu na niepożądane zmiany cech organoleptycznych wody – w 2018 roku nie wydawano decyzji i oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Podsumowując, w 2018 roku 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie naszego powiatu produkowało wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z dn. 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) t.j. 100% osób korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia korzysta z wody o właściwej jakości:

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Państwowa Inspekcja Sanitarna w powiecie giżyckim
w 2018 roku obejmowała nadzorem 858 obiektów
żywnościowo-żywnościowych oraz 10 miejsc obrotu
materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością.

Kontrolowała w nich przestrzeganie przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością.

W skontrolowanych 480 nadzorowanych obiektach (co stanowi 55,9 % zaewidencjonowanych) przeprowadzono 707 kontroli sanitarnych (w 2017 roku – 752), w tym 82 interwencyjnych (w 2017 roku – 39). W stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości wydano 91 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano 84 decyzje zatwierdzające działalność zakładów i 80 decyzji o wykreśleniu z rejestru PIS (ogółem wydano 255 decyzji, w 2017 - 208). Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-sanitarne nałożono 15 mandatów karnych na łączną kwotę 2650,00 zł (w 2017 -14/1930,00 zł) Kierując się analizą ryzyka szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały zły stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym, tzn. ciastkarnie, zakłady garmażeryjne i zakłady żywieniowe.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2018 roku dużo uwagi poświęcono m.in.:

- nadzorowi nad sposobem i poprawnością zagospodarowania niesprzedanego towaru;
- ocenie stopnia zaawansowania oraz nadzorowi nad realizacją obowiązku wdrożenia GHP/GMP (Dobra Praktyka Higieniczna / Dobra Praktyka Produkcyjna) oraz systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli);
- nadzorowi nad warunkami sanitarno-higienicznymi bloków żywienia w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- nadzorowi nad obiektami bazy żywieniowej w ośrodkach wczasowo-wypoczynkowych oraz obiektami żywnościowymi przy trasach i w miejscowościach turystycznych w okresie wakacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych/ tymczasowych działających w trakcie okazjonalnych imprez.

Zakłady żywności, żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był na podstawie jednolitych kryteriów, tzw. arkusza ocen. Ocenę negatywną otrzymują zakłady, w których stwierdzone są odstępstwa od wymagań istotnych dla bezpieczeństwa żywności. W powiecie giżyckim wszystkie zakłady oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Nie mniej jednak, odnotowywane były nieprawidłowości w zakładach sektora spożywczego w zakładach skontrolowanych w 2018 roku. Do najistotniejszych należały:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektów (ściany, sufity, posadzki),
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych (dot. głównie zakładów żywienia zbiorowego typu fast-food),
- mrożenie surowców i półproduktów „na zapas”, bez możliwości identyfikacji tj. nieprzestrzeganie obowiązku traceability (możliwość śledzenia pochodzenia, lokalizowania i rozpoznawania produktu lub partii produkcyjnej na wszystkich etapach produkcji, przetwórstwa i dystrybucji),
- brak systematycznego monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych i dokonywania zapisów z tej czynności.

Właściciele modernizują zakłady w miarę swoich możliwości finansowych i usuwają bieżące niezgodności, a w ramach opracowanych i wdrożonych systemów GHP/GMP zapewniają, by produkowana i wprowadzana do obrotu żywność była bezpieczna dla konsumenta.

Odnotowuje się stale zwiększającą liczbę nowoczesnych urządzeń chłodniczych z automatyczną regulacją, co poprawia warunki przechowywania środków spożywczych łatwo psujących się i umożliwia ich właściwą segregację. Corocznie zwiększa się liczba sklepów wyposażonych w klimatyzację.

W roku 2018 nie odnotowano zatruć pokarmowych na terenie powiatu.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie giżyckim od 2004 r. realizowany jest *Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu* tworzony na podstawie *Krajowego planu poboru próbek* na dany rok wskazujący liczbę i kierunki badań próbek żywności w zależności od liczby mieszkańców oraz liczby funkcjonujących obiektów produkcji żywności w powiecie. Niezależnie od ustalonego planu, w przypadku wystąpienia podejrzenia niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu czy zatruć pokarmowych, również pobierane są próbki.

W 2018 roku zbadano ogółem 161 próbek, w tym:

- 159 próbek żywności (krajowe, z importu +UE)
- 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (2 z importu)

Badano między innymi:

- mleko i przetwory mleczarskie – 22 (w tym 10 próbek lodów)
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie – 16
- mięso, podroby i produkty mięsne – 14
- drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i produkty jajeczne - 9
- zioła i przyprawy – 8
- ryby i owoce morza – 8
- warzywa (w tym strączkowe) – 9
- owoce – 18
- ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne - 16
- środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego - 6

Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych próbek żywności należących do 20 grup asortymentowych, zarówno produkcji krajowej, jak i z importu, tzn. pochodzących z innych krajów UE oraz z krajów trzecich. Zakres badań obejmował wiele parametrów dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizykochemicznych, cech organoleptycznych i znakowania. Spośród 159 próbek żywności pobranych w 2018 roku zakwestionowano 4 za nieprawidłowe znakowanie: (1 próbka – filety śledziowe, 1 próbka napój z dodatkiem witamin, 2 próbki suplementów diety). Pozostałe wyniki badań próbek żywności były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

W odniesieniu do żywności zagrażającej zdrowiu konsumentów podejmowano działania w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF). W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie otrzymał 19 powiadomień, celem podjęcia stosownych działań. Wśród otrzymanych 19 powiadomień, 16 - stanowiło powiadomienia alarmowe wymagające szybkiego wycofania produktów z obrotu, 2 – informacyjne, 1 - typu NEWS, który dotyczył informacji w sprawie wzorów podpisów urzędników upoważnionych do podpisywania dokumentów oraz realizacji rozporządzeń z zakresu granicznej kontroli żywności.

W 13 przypadkach powiadomienia dotyczyły żywności, a w 3 - materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe dotyczyły m.in.:

- obecności Salmonella w pieprzu czarnym ziarnistym, sezamie białym niełuskany, skórkach z szej kurcząt;

- obecności kawałków szkła w napoju Frugo;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w rodzynekach;
- migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych w łyżce wazowej;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu rtęci na poziomie $14,2 \pm 2,7$ mg/kg w barwniku spożywczym indygotyna E132;
- nikotyny na poziomie 2,8 mg/kg w suszonych owocach goji;
- przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu z wyrobu do kontaktu z żywnością w miseczkach z bambusa oraz w łyżce cedzakowej.

W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku na podstawie otrzymywanych list dystrybucyjnych przeprowadził 61 kontroli w 48 obiektach żywnościowo - żywieniowych oraz obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W toku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów/wyrobów ujętych w powiadomieniach alarmowych.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2018 roku kontynuowano działania mające na celu wdrożenie zaleceń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Przeprowadzono ocenę jakościową planowanych jadłospisów w 24 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego (17- stołówkach szkolnych i 7 stołówkach przedszkolnych). Nieprawidłowości odnotowano w 2 stołówkach przedszkolnych m.in. brak dodatków warzywno- owocowych w niektórych serwowanych posiłkach, brak porcji ryby w tygodniowym jadłospisie (od poniedziałku do piątku). Ponadto w 3 stołówkach szkolnych dokonano teoretycznej oceny ilościowej (na podstawie przedkładanych jadłospisów - raportów magazynowych), kierując się bazą danych pochodzącą z Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie pn. „Tabele wartości odżywczej produktów spożywczych i potraw 2017” oraz Normami żywienia dla populacji Polski z 2017r. Jakości żywienia nie kwestionowano, dyrektorowi jednej placówki wydano jedynie zalecenie dotyczące zwiększenia produktów zawierających wysoką zawartość wapnia.

Promując zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży przeprowadzono szkolenie dla rodziców i pracowników przedszkola pt. „*Piramida zdrowego żywienia i aktywności fizycznej*” oraz omówiono wymagania ujęte w w/w rozporządzeniu.

Ponadto, w toku przeprowadzanych kontroli, udzielano porad oraz wyjaśnień dotyczących problemowych zagadnień, przekazywano informacje dotyczące adresów stron internetowych promujących zdrowe odżywianie dostosowane do aktualnych przepisów prawnych. W związku z wdrożeniem wymagań określonych w wymienionym rozporządzeniu jakość żywienia systematycznie się poprawia.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W roku 2018 nadzór nad wprowadzaniem do obrotu żywności prozdrowotnej obejmujący suplementy diety, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywność wzbogacaną, był sprawowany między innymi poprzez wzmożone kontrole oraz realizację planu pobierania próbek. W obiektach znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach wzmożonego nadzoru, sprawdzano warunki sprzedaży oraz oceniano znakowanie tych produktów. W toku kontroli nieprawidłowości nie odnotowano.

Ocenę bezpieczeństwa suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonanych zgodnie z *Planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS na 2018 r.* Pobrano do badań ogółem 20 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, żywności wzbogacanej oraz suplementów diety, w kierunku: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, parametrów chemicznych, zawartości substancji dodatkowych, znakowania.

Za nieprawidłowe znakowanie zakwestionowano trzy próbki: dwie próbki suplementów diety (użyto nieprawidłowego określenia „% zalecanego dziennego spożycia” zamiast „% referencyjnych wartości spożycia”) i jedną próbkę żywności wzbogacanej (w wykazie składników nie wymieniono ich w malejącej kolejności).

Dokumentację dotyczącą zakwestionowanych suplementów diety przekazano za pośrednictwem WSSE w Olsztynie do właściwej terenowo Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami.

Nie kwestionowano wyników badań laboratoryjnych próbek żywności prozdrowotnej w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych oraz zawartości substancji dodatkowych.

Środowisko pracy

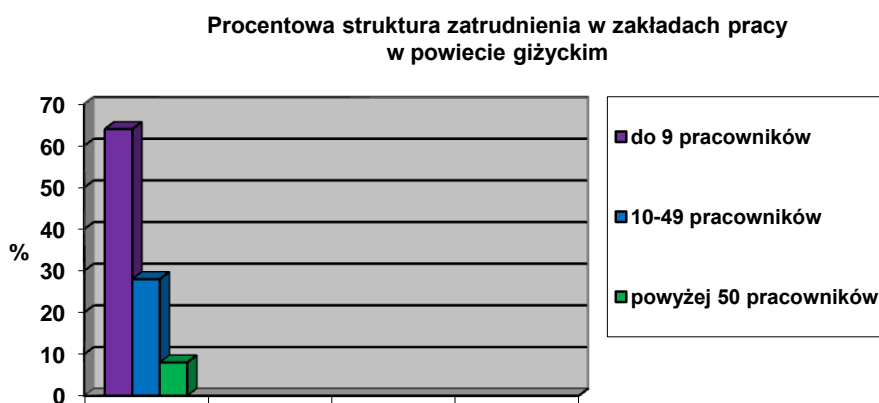
Higiena Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje nadzór nad warunkami pracy polegający między innymi na ich ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących.

Tak jak w latach ubiegłych, bieżący nadzór nad środowiskiem pracy w 2018 roku związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów

prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie: kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie czynników rakotwórczych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH - w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów, rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) wprowadzające w UE nowy system klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji chemicznych i mieszanin, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach i ustawy o produktach biobójczych.

Pion higieny pracy sprawował nadzór nad 231 zakładami pracy naszego powiatu, w których zatrudnionych jest 4.054 osób. Struktura zakładów, uwzględniająca wielkość zatrudnienia, od lat utrzymuje się na tym samym poziomie:

Zdecydowana większość zakładów objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (147 zakładów) to firmy małe, zatrudniające do 9 pracowników, 65 firm zatrudnia od 10 do 49 osób, 17 zakładów - powyżej 50 pracowników, w tym 2 największe powyżej 250 osób to: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska i „ES-SYSTEM” Wilkasy.

Główne branże w powiecie giżyckim objęte nadzorem higieny pracy to: przemysł spożywczy (zakłady produkujące: artykuły mleczarskie, piekarniczo-cukiernicze, mięsno-wędliniarskie), drzewno-mebelarski (tartaki, zakłady stolarskie), rolny (gospodarstwa rolne, mieszalnie pasz, fermy), gospodarki leśnej, produkcja sprzętu oświetleniowego, produkcja maszyn do obróbki metalu i przyrządów pomiarowych, wyrobów metalowych (piece co, maszyny rolnicze, sита, siatka ogrodzeniowa, konstrukcje i części metalowe) i z tworzyw sztucznych (okna, łodzie, inne drobne wyroby – asortyment w zależności od zamówienia). Wśród zakładów usługowych dominują warsztaty z branży samochodowej, drzewno-stolarskiej oraz ogólnobudowlanej.

W 2018 roku przeprowadzono 88 kontroli (65 kontroli sanitarnych w 53 zakładach, dwie kontrole z zakresu środków zastępczych i 21 postępowań w sprawie chorób zawodowych). Naruszenie wymogów higieniczno - zdrowotnych stwierdzono w 36% skontrolowanych zakładów (w 2017 r. – w 43%) Łącznie wydano 57 decyzji administracyjnych (w tym 10 dotyczących chorób zawodowych).

Decyzje administracyjne zawierały 32 nakazy, dotyczące w szczególności:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy
- doprowadzenia do właściwego stanu zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz pomieszczeń pracy
- założenia, uzupełnienia bądź aktualizacji wymaganej dokumentacji (orzeczenia lekarskie, zaświadczenia ze szkoleń bhp, karty oceny narażenia zawodowego, różnego typu rejestrów i dokumentów).

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W 2018 roku na terenie powiatu giżyckiego znajdowało się 10 zakładów, w których występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych norm czynników szkodliwych dla zdrowia (hałasu oraz pyłu). Utrzymujące się powyżej normy poziomy hałasu w 6 zakładach związane są ze specyfiką prowadzonej działalności, jednak oscylują w możliwie najniższych do osiągnięcia poziomach. W 2018 roku wydane zostały dwie decyzje prolongujące termin wyeliminowania bądź obniżenia do możliwie najniższego poziomu przekroczeń wartości normatywnych hałasu (decyzje z terminami maj - październik 2019 rok)

W narażeniu powyżej najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu pracuje 2,6 % (105 osób). Jest to odsetek pracowników zatrudnionych we wszystkich zakładach objętych ewidencją.

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Giżycku aktualnie znajdują się 3 zakłady, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. W nadzorowanych zakładach pracy na terenie powiatu giżyckiego występują dwa procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, tj.:

- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzy węglowej, smołach i pakach węglowych (zakład kominiarski)
- prace związane z narażeniem na pył drewna twardego

Inne czynności, przy których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi są to:

- prace przy wykonywaniu oznaczeń laboratoryjnych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi jakimi są stosowane substancje i mieszaniny chemiczne

Substancje i mieszaniny chemiczne

Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był bezpośrednio w zakładach pracy i u podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Na terenie powiatu

nie zewidencjonowano producentów i importerów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne. Jak wynika z danych kontroli większość podmiotów gospodarczych podlegających przepisom z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin to przedsiębiorcy stosujący w działalności zawodowej substancje i mieszaniny chemiczne – branża samochodowa, spożywcza, stolarsko-meblarska, produkcja przyrządów pomiarowych, sprzętu oświetleniowego, maszyn do obróbki metalu, działalność usługowa związana z turystyką, sportem. Znacznie mniejszą grupę stanowią dystrybutorzy – w 2018 roku były to głównie podmioty zajmujące się sprzedażą detaliczną paliw.

W roku 2018 przeprowadzono łącznie 23 kontrole w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, co stanowi 35% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. W 2 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin (nieprawidłowości dotyczyły braku spisu oraz kart charakterystyki niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych). Wydano 2 decyzje w tym zakresie.

Produkty biobójcze

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez PSSE w Giżycku w 2018 roku 29 podmiotów wprowadzało do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 1 kontrolę w tym zakresie, tj. u podmiotu prowadzącego handel detaliczny oraz 1 kontrolę w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

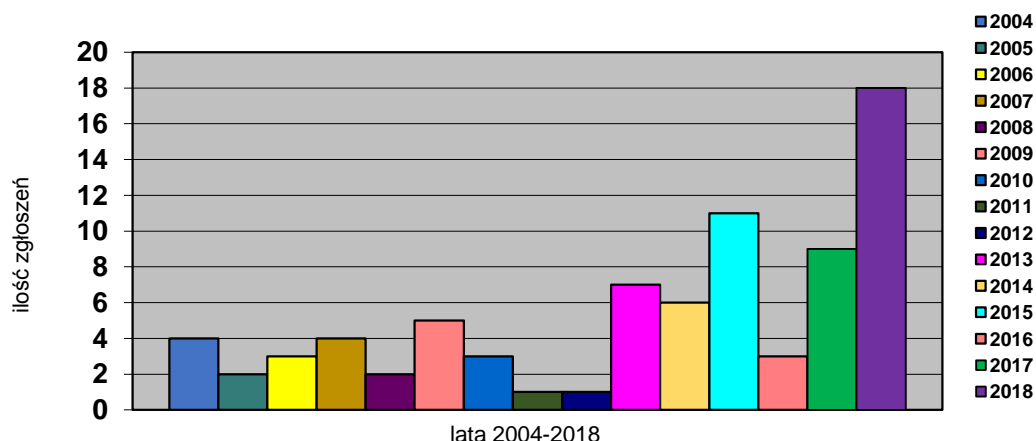
Na terenie naszego powiatu w 2018 roku prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 wprowadzało do obrotu 5 podmiotów. Zewidencjonowano 10 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kat. 2 i 3.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

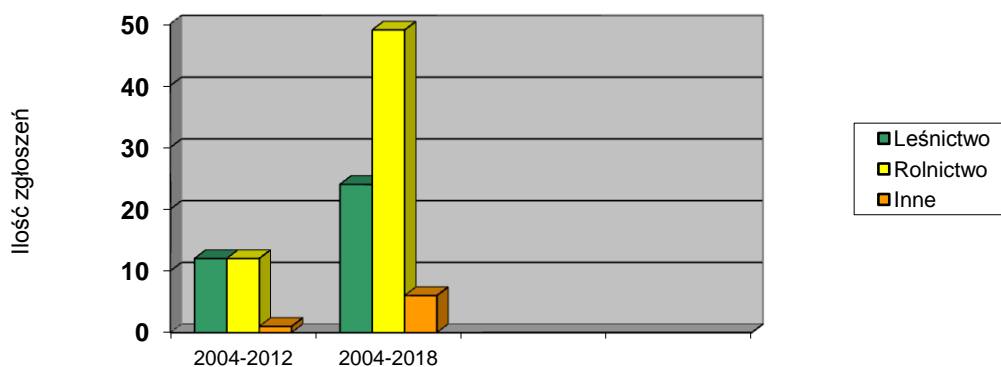
W powiecie giżyckim narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występuje w 82 zakładach, co stanowi ok. 35% wszystkich zakładów będących w ewidencji. W 2018 roku skontrolowano 10 zakładów, w których ogółem narażonych było na szkodliwe czynniki biologiczne 315 osób. Przeprowadzono 10 kontroli w tym zakresie. Nieprawidłowości stwierdzono podczas 1 kontroli, dotyczyły one braku rejestru prac oraz rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 lub 4 zagrożenia.

Choroby zawodowe

W 2018 roku wydano 7 decyzji stwierdzających chorobę zawodową (wszystkie dot. boreliozy) i 3 decyzje o braku podstaw do jej stwierdzenia (zespół cieśni w obrębie nadgarstka, 2 dotyczące boreliozy). W porównaniu z 2017 rokiem wzrosła ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze (12 przypadków dotyczyło rolników, 5 - pracowników leśnych, 1 pracownik zakładu związanego z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków), co obrazuje poniższy wykres:

Ilość zgłoszeń dotyczących chorób odkleszczowych w poszczególnych grupach zawodowych:

Z powyższego wynika, jak wielkie znaczenie ma profilaktyka (stosowanie ubrań ochronnych, preparatów odstrasżających kleszcze – repelentów, szczepień przeciwko KZM i innych działań ochronnych) oraz wiedza i świadomość zagrożeń chorobami przenoszonymi przez kleszcze. Rolnicy nadal przyznają, iż na co dzień najczęściej nie stosują żadnych działań profilaktycznych.

Higiena dzieci i młodzieży

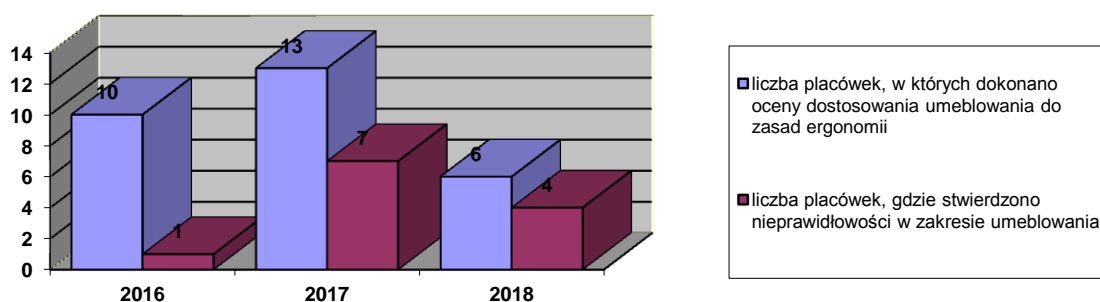

Pion Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w roku 2018 sprawował nadzór nad 49 stałymi zakładami nauczania i wychowania oraz zajmował się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu podczas wypoczynku zimowego i letniego. W elektronicznej bazie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu giżyckiego zarejestrowano ogółem 308 turnusów wypoczynkowych (w roku 2017 było – 192). Większość z nich (179) zorganizowano w trakcie letnich wakacji, pozostałe turnusy (29) odbyły się w trakcie ferii zimowych.

W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące higieny procesu nauczania oraz higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych i ośrodkach wypoczynku. W trakcie całego roku 2018 w zakładach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży pracownicy higieny dzieci i młodzieży przeprowadzili ogółem 184 kontrole sanitarne. W tym okresie wydano 23 decyzje administracyjne, wystawiono 9 decyzji płatniczych na kwotę 381 zł. Mandatów nie nakładano, postanowień i tytułów wykonawczych nie wystawiano.

Stan placówek oświatowo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego ulega systematycznej poprawie i należy go ocenić jako dobry. Wszystkie zakłady nauczania i wychowania posiadają instalację wodociągową i dostęp do kanalizacji lub posiadają szambo.

Jednym z działań podejmowanych przez pion higieny dzieci i młodzieży w 2018 roku było dążenie do zapewnienia wszystkim uczniom i przedszkolakom *stanowisk pracy* dostosowanych do wymagań ergonomii. Prawidłowe stanowisko pracy ucznia (tj. ławka/stolik i krzesło), które jest właściwie ze sobą zestawione zapobiega powstawaniu wad postawy lub pogłębianiu już istniejących, a także zapewnia młodemu organizmowi komfortowe warunki w procesie uczenia się.

Ogółem zbadano 818 dzieci w 6 placówkach (w 4 przedszkolach, 1 szkole podstawowej i 1 zespole szkół). W 1 przedszkolu niepublicznym wszczęto postępowanie administracyjne z nakazem dostosowania umeblowania do zasad ergonomii (w przeprowadzonym badaniu stwierdzono, iż na 49 zbadanych dzieci – 15 korzystało z niedostosowanych do swojego wzrostu stolików i krzesełek). Kontrola sprawdzająca wykazała poprawę, więc wydano decyzję umarzającą postępowanie. W pozostałych objętych badaniami placówkach stwierdzono pojedyncze nieprawidłowe stanowiska - stanowiło to mniej niż 20% ogółu badanych.

Pracownicy higieny dzieci i młodzieży w 2018 roku nie zajmowali się, jak to było w poprzednich latach, oceną badań *natężenia oświetlenia sztucznego* w podległych placówkach. W poprzednich latach badania były przeprowadzane z nadzoru i wykonywane przez Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kętrzynie. Obecnie wyniki przeprowadzonych badań natężenia

sztucznego powinny być przedstawione podczas kontroli w nadzorowanych obiektach, badania placówka przeprowadza we własnym zakresie zlecając ich wykonanie właściwym i uprawnionym do tego celu firmom lub instytucjom. W ubiegłym roku tylko Szkoła Podstawowa w Kruklankach, w której prowadzone było w tym zakresie postępowanie administracyjne z lat poprzednich, przeprowadziła badania natężenia oświetlenia sztucznego. Wyniki badań potwierdziły zgodność z Polską Normą i postępowanie umorzono.

W 2018 roku w 3 szkołach podstawowych oceniono rozkład zajęć lekcyjnych, nieprawidłowości nie stwierdzono. Rozkłady zajęć lekcyjnych były tak ułożone, że uwzględniały zasadę równomierności rozłożenia wszystkich lekcji na przestrzeni tygodnia.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

W trakcie wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach zwracano szczególną uwagę na wyposażenie zapewniające odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej tj.: dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych oraz papieru toaletowego. W trakcie czynności kontrolnych oceniano sprawność techniczną urządzeń oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych.

Podstawą zachowania należytych warunków sanitarnych we wszystkich placówkach jest zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków utrzymania higieny osobistej.

Jak wynika z przeprowadzonych kontroli, w placówkach nie brakuje środków finansowych na papier do osuszania rąk, mydło czy papier toaletowy.

Nadzór nad sezonowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu giżyckiego, w okresie zimy i lata w dniach wolnych od nauki organizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej. W okresie ferii zimowych zgłoszono 29 turnusów wypoczynku. W okresie letnich wakacji w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 179 turnusów wypoczynkowych. Ogółem z wypoczynku zimowego i letniego, zorganizowanego w naszym powiecie w roku 2018 skorzystało 5257 dzieci i młodzieży.

W nadzorowanych placówkach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do używanego sprzętu. W trakcie trwania ferii zimowych pracownicy pionu higieny dzieci i młodzieży skontrolowali ogółem 16 turnusów, przeprowadzając w nich 16 kontroli sanitarnych, w tym 11 kontroli wspólnie z pracownikami sekcji higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku oraz 6 kontroli z Promocją Zdrowia i Oświatą Zdrowotną. Obiekty, w których odbywał się wypoczynek przygotowano prawidłowo, a organizatorzy zadbali o właściwe warunki sanitarne.

Podczas wakacji skontrolowano 85 turnusów letniego wypoczynku (często jeden organizator organizuje kilka turnusów), przeprowadzając ogółem 88 kontroli sanitarnych. W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego nie stwierdzono złych warunków sanitarno-higienicznych. W placówkach organizatorzy zadbali o atrakcyjny i zdrowy wypoczynek, różnorodny dostosowany do wieku program, a zakwaterowanie odbywające się we właściwych warunkach sanitarno – higienicznych.

Poprawa stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

W 2018 roku, w wyniku prowadzonego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku uzyskano poprawę stanu sanitarnego szeregu zakładów nauczania i wychowania:

- przeprowadzono wiele remontów sal lekcyjnych, korytarzy, szatni i pomieszczeń sanitarnych w placówkach oraz placów zabaw w przedszkolach niepublicznych
- poprawiono stan wyposażenia sanitariatów; uzupełniając brakujący lub wymieniając stary zniszczony sprzęt na nowy
- zakupiono sprzęt i wyposażenie do pracowni lekcyjnych (np. właściwe krzesła do pracowni komputerowej).

W 2018 roku zarejestrowano nową placówkę opiekuńczo-wychowawczą :

1. Żłobek i Przedszkole Niepubliczne MAŁE MISIE , ul. Daszyńskiego 12B w Giżycku

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w 2019 roku będą zmierzały do:

- systematycznego podnoszenia standardu zakładów nauczania i wychowania,
- dalszego eliminowania ze szkół czynników uciążliwych ze środowiska pracy ucznia,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu na turnusach wypoczynkowych organizowanych w trakcie ferii zimowych i letnich wakacji,
- dalszego podnoszenia świadomości społecznej wśród uczniów i rodziców w celu tworzenia właściwych warunków pracy ucznia w szkole i w domu.

Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne

W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim systematycznie się poprawia. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis oraz na odrę.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich zarejestrowano w 2018 roku w naszym powiecie 895 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia (w 2017 roku – 638), z tego hospitalizowanych były 105 osób. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2018 roku przeprowadzili 411 kontroli w tym: 281 dochodzeń epidemiologicznych, dotyczących opracowań chorób zakaźnych i 130 kontroli sanitarnych w placówkach prowadzących działalność leczniczą, w tym 11 kontroli punktów szczepień w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych .

Zatrucia pokarmowe

W powiecie giżyckim dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce typy pałeczek *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*. W 2018 roku wskaźnik zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców), wyniósł o 10,7. Zgłoszono 6 przypadków zakażeń pałeczką *Salmonella* (w 2017 – 13 zachorowań).

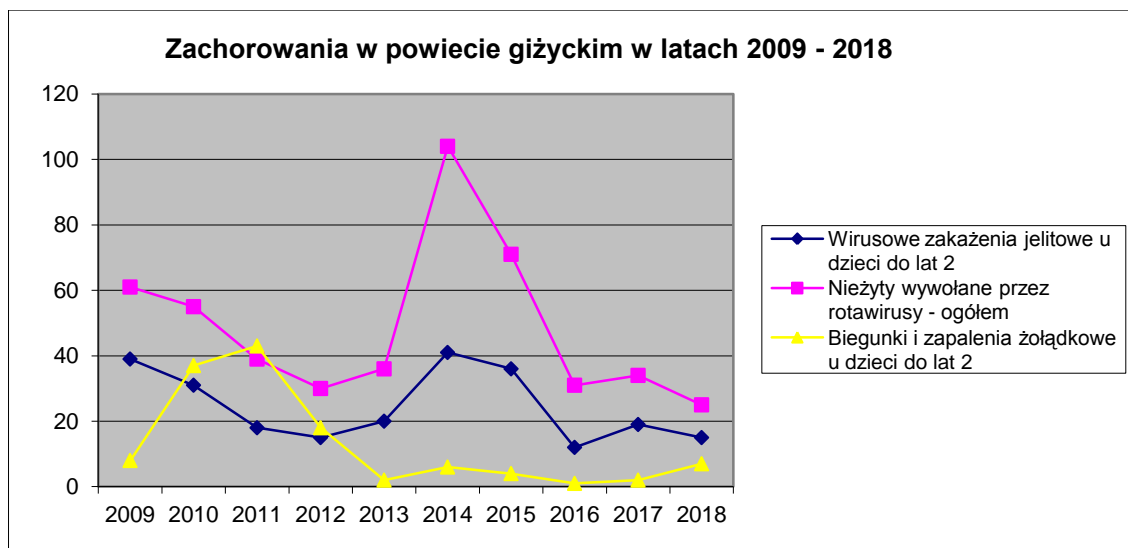
Ognisk zatruc pokarmowych nie zarejestrowano.

Wskaźniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na salmonellozę w latach 2009-2018 w kraju, województwie i powiecie:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	26,8	25,5	22,7	21,9	19,6	21,8	22,4	26,1	26,04	25,95
Województwo	23,2	37,1	40,3	24,5	35,1	25,4	23,8	18,4	23,2	19,46
Powiat giżycki	24,1	31,8	23,0	22,6	6,9	14,0	10,4	13,9	22,8	10,7

Biegunki u dzieci do lat dwóch

Liczba biegunek u dzieci do lat dwóch wywołana przez biologiczne czynniki chorobotwórcze przedstawia się w naszym powiecie w sposób następujący:

Przyczyną największej liczby zachorowań wśród dzieci do lat dwóch w naszym powiecie były nieżyty wywołane przez rotawirusy, a także wirusowe zakażenia jelitowe. W 2018 roku zarejestrowano 25 zachorowań na nieżyty wywołane przez rotawirusy, 15 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe oraz 7 przypadków biegunek i zapalenia żołądkowego.

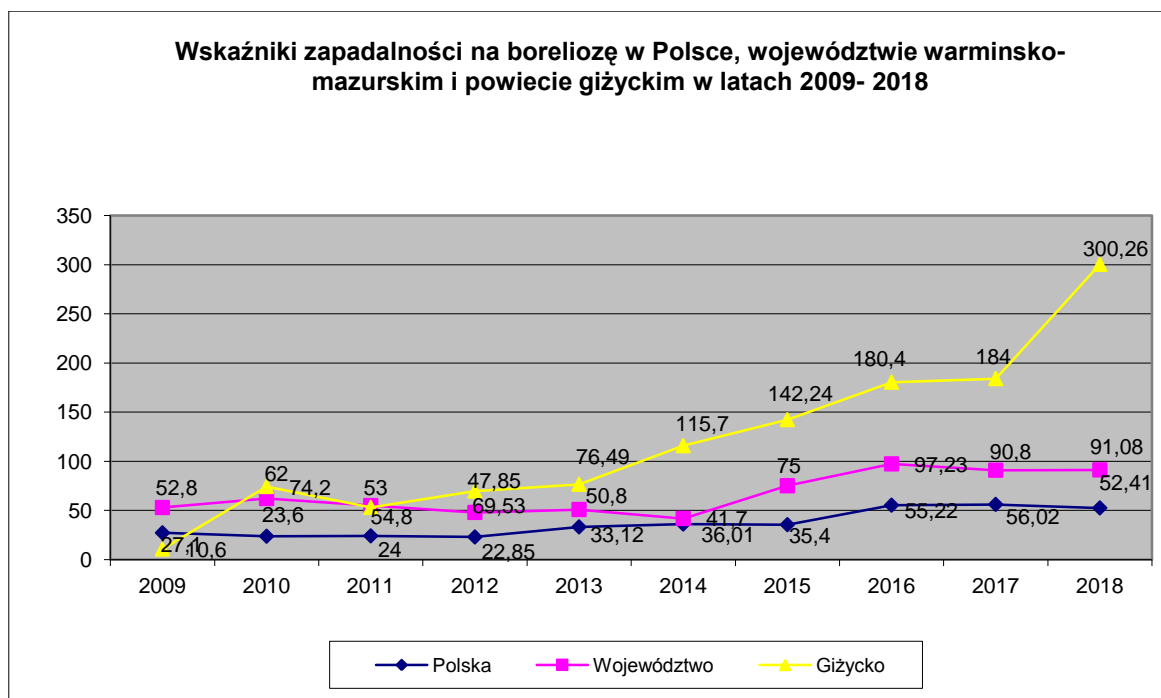
Choroby przenoszone przez kleszcze

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy są wysokie (prawie sześciokrotnie wyższe niż w kraju i ponad trzykrotnie wyższe niż w województwie) współczynniki zapadalności na boreliozę (169 zgłoszonych przypadków zachorowania, w 2017 roku – 105) i kleszczowe zapalenie mózgu (prawie czternastokrotnie wyższe niż w kraju i czterokrotnie wyższe niż w województwie: 4 zgłoszone przypadki, w 2017 r. - 4)

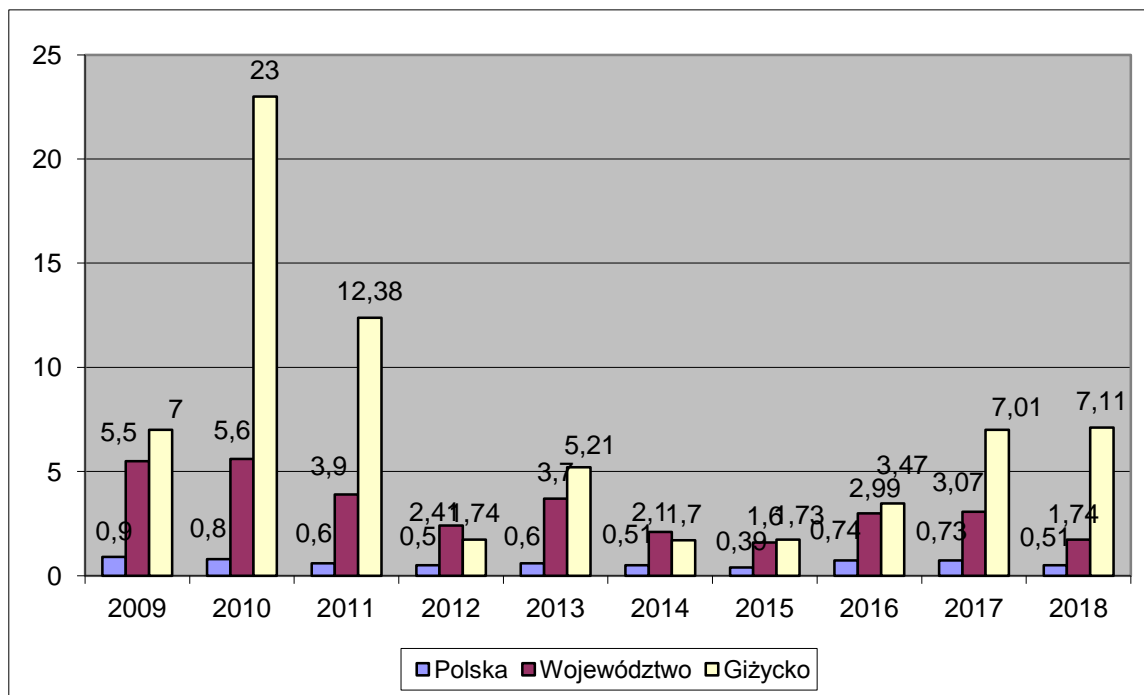
W 2018 roku nieobowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu poddało się w powiecie giżyckim 188 osób. Odnotowano nieznaczny wzrost liczby zaszczepień w stosunku do roku poprzedniego (w 2017 roku szczepieniu poddały się 155 osoby):

Lata	Ilość osób zaszczepionych
2009	130
2010	108
2011	115
2012	58
2013	94
2014	173
2015	143
2016	166
2017	155
2018	188

Wskaźniki zapadalności na boreliozę w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2009-2018

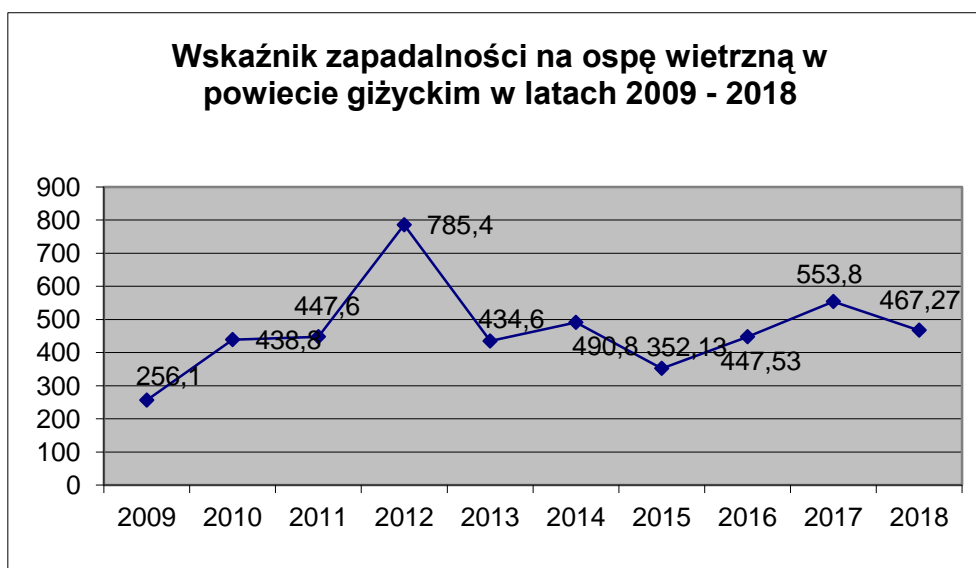

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2009-2018

Ospa wietrzna

W 2018 roku odnotowano niewielki spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną (z 316 w 2017 roku do 263 przypadków w 2018 roku), co przedstawia poniższy wykres:

Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę

Wśród ogólnej liczby pokąsań i kontaktu osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę w ubiegłym roku prawie o połowę spadł odsetek podjętych szczepień przeciwko wściekliznie. Większość tych osób została zakwalifikowana przez lekarzy do szczepień w wyniku pokąsania przez bezpańskie psy i koty oraz przez nietoperze:

Lata	Pokąsania ogółem	Ilość osób poddanych szczepieniom p/wściekliznie	Odsetek osób zaszczepionych
2009	75	15	20,0%
2010	102	20	19,6%
2011	96	26	27,1%
2012	68	15	22,0%
2013	90	20	22,2%
2014	112	33	29,5%
2015	83	18	21,7%
2016	84	10	11,9%
2017	67	28	41,8%
2018	79	17	21,5%

Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C

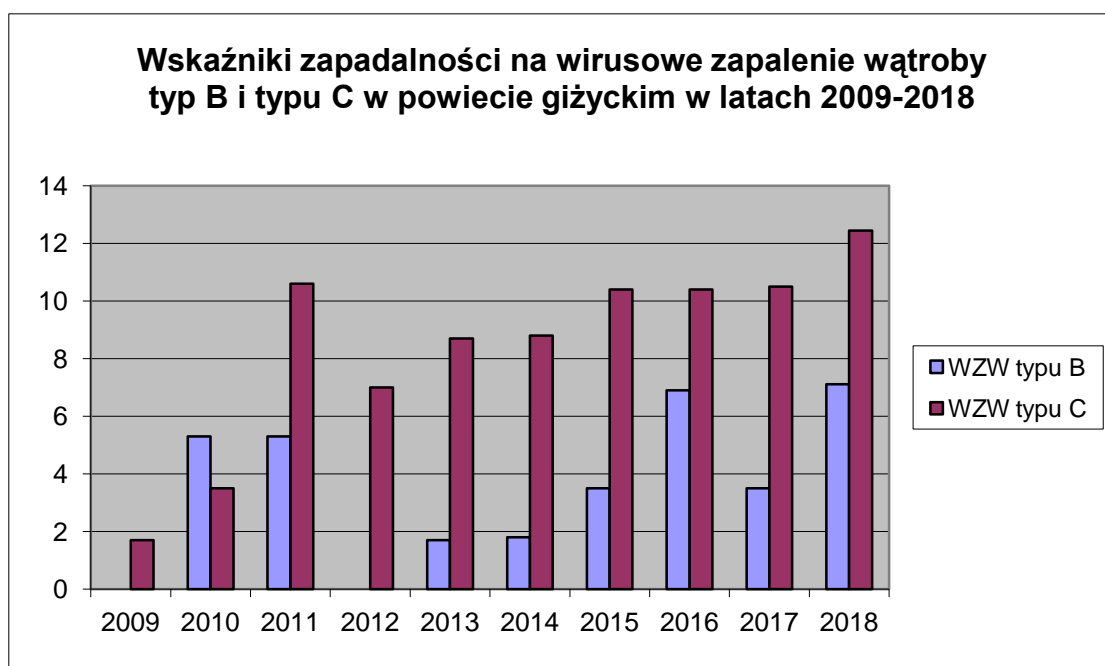
Od kilku lat nie zarejestrowano w powiecie giżyckim zachorowań na wzv typu A (pokarmowe).

Odnotowano natomiast wzrost zgłoszonych zachorowań na wzv typu B i C :

- w przypadku przewlekłego wzv typu B w 2018 roku zarejestrowano 4 zachorowania (wsk. zap. 7,1)
- w przypadku wzv typu C - zarejestrowano 7 zachorowań, wskaźnik zapadalności wynosi 12,4.

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie giżyckim w latach 2009-2018

Lata	WZW typu A	WZW typu B	WZW typu C
2009	0	0	1,7
2010	0	5,3	3,5
2011	0	5,3	10,6
2012	0	0	7,0
2013	0	1,7	8,7
2014	0	1,8	8,8
2015	0	3,5	10,4
2016	0	6,9	10,4
2017	0	3,5	10,5
2018	0	7,1	12,4

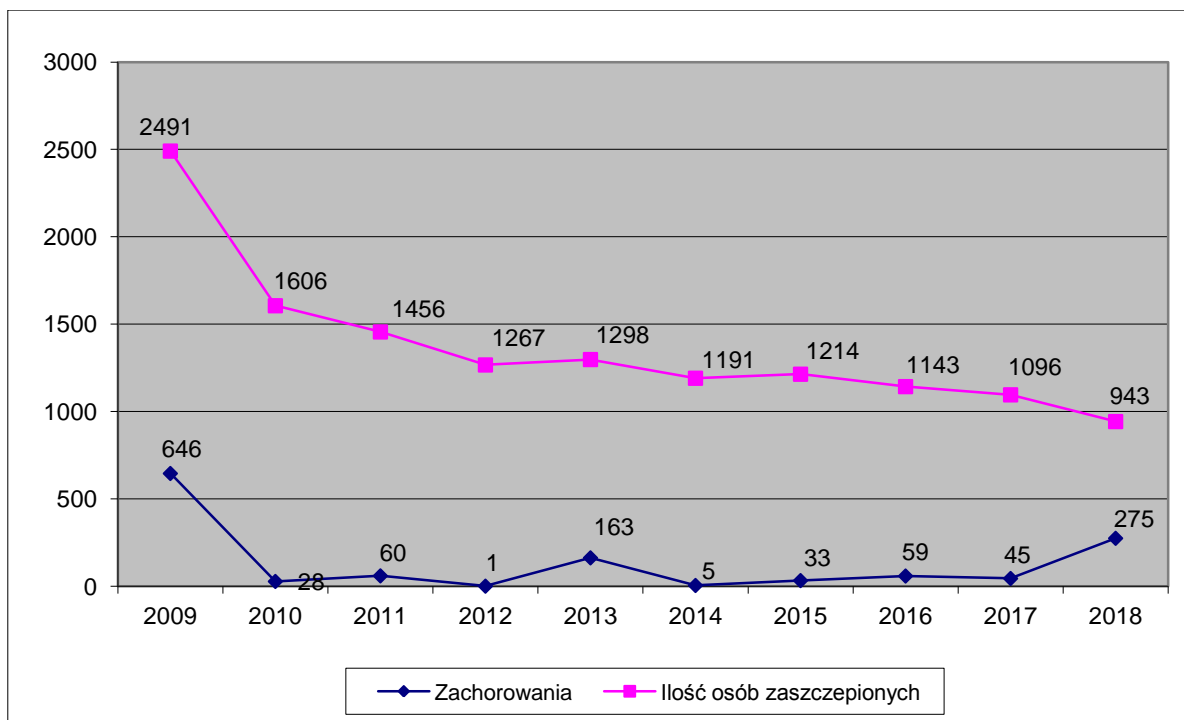

Grypa

W 2018 roku wirus grypy był przyczyną 275 zgłoszonych przez lekarzy przypadków podejrzenia zachorowań w naszym powiecie, z czego potwierdzono 3 przypadki grypy sezonowej (w 2017 r. zgłoszono 45 przypadków podejrzenia zachorowania na grypę, z czego żadne zachorowanie nie zostało potwierdzone)

Poniższy wykres przedstawia ilość wykonanych szczepień przeciw grypie, w stosunku do zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne w naszym powiecie w latach 2009-2018:

Od 2014 roku inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Nowo wykryte zachorowania na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w latach 2014 - 2018:

	Kraj					Województwo					Powiat				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gruźlica	6936	6453	6644	5787	bd	164	127	157	132	123	8	4	4	2	1
HIV	1151	1416	1459	1485	1304	23	29	27	30	40	3	0	1	1	2
AIDS	154	139	116	116	121	6	11	9	10	12	0	3	1	0	2
Kiła	1208	1332	1593	1567	1198	45	43	58	39	19	4	2	2	5	3
Rzeżączka	455	430	390	311	246	13	18	7	5	5	0	1	0	0	0

Wskaźnik zapadalności na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w latach 2014 – 2018:

	Kraj					Województwo					Powiat				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gruźlica	18,0	16,7	17,3	15,1	bd	1,3	8,8	0,4	7,0	8,6	14,0	6,9	6,9	3,5	1,8
HIV	3,0	3,7	3,8	3,9	3,4	1,6	2,0	1,9	2,1	2,8	5,3	0	1,7	1,8	3,6
AIDS	0,4	0,4	0,3	0,3	0,31	0,4	0,8	0,6	0,7	0,84	0	5,2	1,7	0	3,55
Kiła	3,1	3,5	4,1	4,1	3,12	3,1	3,0	4,0	2,7	bd	7,1	3,5	3,5	8,8	5,33
Rzeżączka	1,2	1,1	1,0	0,8	0,64	0,9	1,2	0,5	0,3	0,35	0	1,7	0	0	0

Stan sanitarno-techniczny placówek służby zdrowia

W 2018 roku inspekcja sanitarna w powiecie objęła nadzorem 132 obiekty świadczące usługi lecznicze, w tym 84 praktyk zawodowych. Przeprowadzono 130 kontroli sanitarnych, w tym 11 kontroli punktów szczepień. Pracownicy sekcji epidemiologii wydali 1 decyzję administracyjną oraz 1 decyzję płatniczą. Mandatów karnych nie nałożono.

Stan sanitarno-techniczny placówek świadczących usługi zdrowotne jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe są systematycznie modernizowane i doposażane w brakujący sprzęt medyczny i urządzenia, dostosowując je do obowiązujących przepisów.

Szczepienia ochronne

Sekcja epidemiologii ds. szczepień ochronnych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Giżycku nadzoruje oraz koordynuje wykonanie w powiecie giżyckim rządowego programu uodpornienia wrażliwych populacji (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dotyczącego Programu Szczepień Ochronnych) w 14 placówkach służby zdrowia.

W 2018 roku realizacja programu obowiązkowego uodpornienia populacji do 19 roku życia w powiecie giżyckim wynosiła:

- szczepienia pierwotne przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia* - wykonano w 57 % (wymagane >55%)
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce* w drugim roku życia - wykonano w 96,1 % (wymagane >95%)
- szczepienia przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia* - wykonano w 95,2 %
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce* w 10 r.ż. roku życia - wykonano w 97 %
- przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi* w 19 r.ż roku życia - wykonano w 98,6 %

W powiecie giżyckim cały personel wykonujący szczepienia ochronne (pielęgniarki i położne) posiada wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia kursy specjalistyczne ze szczepień ochronnych.

Sekcja Szczepień prowadzi również:

- nadzór i kontrolę realizacji obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych (Program Szczepień Ochronnych) w punktach szczepień na terenie powiatu, w tym nadzór nad realizacją Wojewódzkiego Terminarza Szczepień
- sporządzanie powiatowego zamówienia na szczepionki oraz ich dystrybucję do terenowych punktów szczepień, prowadzenie elektronicznej formy nadzoru nad dystrybucją szczepionek
- sporządzanie raportów związanych z działalnością sekcji
- monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych (w 2018 roku zgłoszono jeden odczyn poszczepienny o charakterze łagodnym)
- nadzór nad bezpieczeństwem przechowywania preparatów szczepionkowych.

Powyżej średniej wojewódzkiej zrealizowane zostało również w naszym powiecie w 2018 roku wykonanie *szczepień nieobowiązkowych, ale zalecanych (nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia)*. Zaszczepiono 2175 osób (w 2017 roku – 2187), z czego:

- p/ grypie – 943 osoby (w 2017 r. – 1096)
- p/ wzw B – 345 osób (w 2017 r. – 466)
- p/ wzw A – 48 osób (w 2017 r. – 49)
- p/ Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu – 188 osób (w tym 38 pracowników z Nadleśnictwa, 8 osób z Zakładu Rybactwa Jeziorowego (w 2017 r. – 155 osób)
- p/ meningokokom – 58 osób (w 2017 r. – 16)
- p/ ospie wietrznej – 49 osób (w 2017 r. – 56); 263 przypadki zachorowań w 2018 roku
- p/ rakowi szyjki macicy – 6 osób (w 2017 r. – 13)
- p/ rotawirusom – 188 osób (w 2017r. – 143)
- p/ pneumokokom – 329 osób (w 2017 r. – 170)
- p/ durowi brzuszemu – 21 osób (w 2017 r. – 23)

Ponadto, ze wskazań indywidualnych, uodporniono w 2018 roku 806 osób narażonych na zakażenie tężcem.

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji do 19 roku życia przeciw chorobom zakaźnym pozwoliło utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność społeczności powiatu. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne, przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na te choroby.

Pracownicy placówek realizujących szczepienia ochronne edukują rodziców w zakresie szczepień, przedstawiają korzyści oraz ryzyko związane z metodą zapobiegania chorobom zakaźnym.

Niemniej niepokój budzą odmowy szczepień dzieci przez rodziców – zwolenników tzw. ruchów antyszczepionkowych. W naszym powiecie odsetek dzieci nieszczepionych zgłoszonych w 2018 roku to 0,1 % (10 dzieci, w tym pięcioro zaszczepiono po działaniach PPIS) w stosunku do ogólnej liczby podlegających szczepieniom obowiązkowym do 19 r. ż (9.531 osób) .

W przypadku braku reakcji ze strony zobowiązanych do szczepień (rodziców/opiekunów), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przesyła pisemne upomnienia. W 2018 roku wystawiono 8 upomnień do obojga rodziców.

W przypadku odmowy wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych organem egzekucyjnym właściwym w zakresie egzekucji administracyjnej jest wojewoda, który na mocy porozumienia z dnia 10 lutego 2014 r. powierzył Warmińsko- Mazurskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Olsztynie prowadzenie spraw z zakresu egzekucji administracyjnej o charakterze niepieniężnym i to on posiada w świetle obowiązujących przepisów właściwość do wykonania wskazanej czynności.

W 2018 roku wystawiono 8 tytułów wykonawczych, które skierowano wraz z wnioskami o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do WMPWIS.

Ogółem od 2010 roku nie zaszczepiono w naszym powiecie 49 dzieci (każdy przypadek jest rozpatrywany i analizowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, w większości przypadków podjęto działania administracyjno-egzekucyjne).

Od 1 stycznia 2017 r. do kalendarza szczepień wprowadzono obowiązkowo szczepienia przeciwko pneumokokom dla dzieci urodzonych po 01.01.2017 r., a koszty zakupu szczepionek pokrywa minister zdrowia.

W 2018 roku PPIS w Giżycku otrzymał nieodpłatnie z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie 62 dawki szczepionki Neisvac C (p/ meningokokom) do uodpornienia dzieci uczęszczających do żłobka, przedszkola oraz dzieci z domu dziecka. W tym samym roku odbyła się akcja szczepienna „Wiosna bez pneumokoków”, podczas której uodporniono 160 dzieci z roczników 2013-2016 szczepionką Synflorix, które wcześniej nie były szczepione.

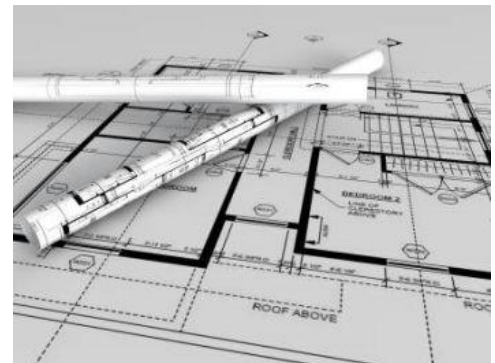
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zadania ZNS dotyczą w szczególności:

1. opiniowania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego rozwoju gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
2. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
 - budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
 - nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
3. uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich oraz środków komunikacji lądowej.

Uwzględniając zapisy ustawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W następnej kolejności opiniuje miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jak również zmiany tych planów.

Nieodłączne przy rozpatrywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest analizowanie prognozy oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia skutki dla środowiska, w tym zdrowia ludzi, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, na którym mogą wzrosnąć emisje zanieczyszczeń, niekontrolowane wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenia gleby. Bierze się pod uwagę ryzyko awarii, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, zwierzęta i rośliny, analizuje się ewentualne rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na ludzi i środowisko.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że zapisy do większości tych planów przewidują zaopatrzenie w wodę z ujęć o charakterze publicznym (objętych stałym nadzorem inspekcji sanitarnej), odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej, a następnie do oczyszczalni ścieków. W opracowywanych planach systematycznemu uporządkowaniu podlega zabudowa – wydzielane są tereny o przeznaczeniu przemysłowym i składowym, oddzielane są one od terenów zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej. Organy państwowej inspekcji sanitarnej określają w wydawanych opiniach o tych planach warunki dla funkcjonowania usług w zabudowie mieszkalnej (mogą to być wyłącznie usługi związane z zaspokajaniem codziennych potrzeb mieszkańców, tzw. komercyjne w zakresie: handlu, gastronomii, turystyki i rekreacji, finansów i ubezpieczeń, administracji gospodarczej, obsługi komunikacji oraz usług bytowych w obiektach wbudowanych lub wolnostojących).

Miejscowe plany zawierają bardzo często zapisy dotyczące zakazu budowy budynków gospodarczych w zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej, określają zasady lokalizacji parkingów i miejsc parkingowych zgodnie z wymogami technicznymi i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców lub powierzchnię zabudowy handlowej, usługowej. W planach określa się tereny wypoczynkowe i rekreacyjne, imprez masowych wraz z niezbędną infrastrukturą w zakresie handlu, gastronomii, z zapleczem sanitarnym, a także planuje się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m² oraz tereny komunikacyjne i tereny planowanych i istniejących cmentarzy.

W minionym roku opiniowano 20 planów zagospodarowania przestrzennego na terenie powiatu. Określono również zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko (13 opinii). Większość uzgadnianych w tym obszarze dokumentów stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące pojedyncze jednostki osadnicze. Ważniejsze opiniowane plany zagospodarowania przestrzennego to:

- *zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Giżycka, terenu między ulicami: Warszawską, Wodociągową, Jagiełły, Daszyńskiego, Al. 1 Maja i Placem Grunwaldzkim*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Gajewo po zachodniej stronie ul. Węgorzewskiej, gmina Giżycko*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Gajewo po wschodniej stronie ul. Węgorzewskiej, gmina Giżycko*

- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Spytkowo, gmina Giżycko*

Wszystkie plany zaopiniowano pozytywnie.

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 października 2013 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.) przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku jest *uczestniczenie w opiniowaniu dokumentacji przedsięwzięć mogących (zawsze lub potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko (następny etap w procesie inwestycyjnym), jak również określanie warunków dla ich „lokalizacji”*. Listę tych przedsięwzięć zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Każde z wymienionych w rozporządzeniu przedsięwzięć wymaga wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja środowiskowa). Planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W odniesieniu do tej grupy przedsięwzięć wymagany jest obligatoryjnie raport oddziaływania na środowisko – w tym np. fermy powyżej 210 DJP, autostrady, drogi ekspresowe, składowiska odpadów i instalacje do ich przetwarzania.

Drugą grupę przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu stanowią *przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko*. W przypadku uznania m.in. przez powiatowego inspektora sanitarnego potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko opracowywany jest raport, który wraz z innymi dokumentami podlega weryfikacji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny ustala warunki realizacji przedsięwzięcia, analizując wymogi sanitarno-higieniczne i zdrowotne. Najczęściej rozpatrywane inwestycje to: rozbudowa zakładów produkcyjnych, sieci wodociągowe, sieci kanalizacyjne, budowa parków ogniw fotowoltaicznych, modernizacja i rozbudowa przystani jachtowych, modernizacja dróg. Parki ogniw fotowoltaicznych stanowią alternatywę dla tradycyjnych źródeł energii. Wiele z tych inwestycji dofinansowanych jest z funduszy Unii Europejskiej.

W roku 2018 na terenie powiatu giżyckiego opiniowano 25 przedsięwzięć co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (brak zasadności przeprowadzenia postępowania). Ważniejsze opinie środowiskowe to:

- *4 przypadki dotyczyły budowy elektrowni fotowoltaicznej o mocy od 0,5 do 1MW ,*
- *przebudowa i umocnienie Kanału Piękna Góra, Kanału Łuczańskiego (Giżyckiego),*
- *rozbudowa budynków produkcyjnych – montaż linii do suszenia serwatki OSM Giżycko,*
- *w 8 przypadkach - przebudowa i modernizacja dróg,*

Wydano 7 opinii o warunkach realizacji przedsięwzięć, w tym:

3 opinie negatywną dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dot.:

- *budowa budynku nowoczesnej tuczarni w miejscowości Brożówka*
- *budowa 2 budynków inwentarskich z infrastrukturą towarzyszącą na działkach Staświny, gm. Miłki,*

4 opinie pozytywne dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:

- *budowa budynku nowoczesnej tuczarni w miejscowości Brożówka*
- *budowa budynku inwentarskiego z infrastrukturą towarzyszącą na działkach Staświny, gm. Miłki,*
- *budowa sześciu budynków inwentarskich – kurników o łącznej maksymalnej obsadzie 1320 DJP wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 215/3, 215/4, i 32/6 w miejscowości Upały, gmina Giżycko*
- *budowa mariny, zespołu hotelowo-usługowego, zespołu zabudowy mieszkaniowo-zagrodowej i stadniny koni obręb Szymonka, gmina Ryn.*

Kolejny, bardzo ważny, etap w działalności inwestycyjnej stanowi uzgadnianie i opiniowanie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Uzgodnień dokonują powiatowi inspektorzy sanitarni oraz działający na mocy upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego – rzeczoznawcy ds. sanitarno-higienicznych.

Wśród uzgadnianych projektów przeważają lokale gastronomiczne o bardzo różnym profilu działalności – od bufetów oferujących napoje i słodycze po restauracje z pełną gamą przygotowywanych potraw. Najczęściej są to adaptacje istniejących powierzchni usługowych, przebudowa i rozbudowa już istniejących. Drugą grupę stanowią lokale usługowe adaptowane najczęściej na zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, salony masażu. Trzecią grupę stanowią inne obiekty do których zalicza się między innymi: małe warsztaty naprawcze, punkty usługowe zaspakajające potrzeby mieszkańców.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 24 opinie o dokumentacji projektowej, w tym: 10 opinii o projektach żywieniowo-żywnościowych (bary, restauracje, sklepy), 3 - dotyczyły zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, 1 opinia dotyczyła gabinetu lekarskiego, 2 dokumentacje dotyczyły opieki nad dziećmi (żłobek, przedszkole), 5 opinii o zakładach pracy (m.in. pomieszczenia socjalno-biurowe, magazynowo -warsztatowe, 3 innych obiektów (m.in. hala magazynowa, pomieszczenia produkcyjne).

Ostatni etap działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego stanowi uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych. Sprawdzana jest zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i technologicznym oraz z wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. W 2018 roku dokonano w naszym powiecie 94 kontroli sanitarnych w tym 76 kontroli tzw. „odbiorowych”, 5 w trakcie realizacji obiektu budowlanego, 1 - z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz 8 wizji lokalnych pomieszczeń przed dokonaniem zmian w obiektach.

Ze skontrolowanych 76 obiektów przekazywanych do użytkowania - 35 kontroli dotyczyło obiektów żywnościowo-żywnościowych: restauracje, bary, sklepy spożywcze, mała gastronomia, 7 obiektów służących poprawie zdrowia mieszkańców: gabinety lekarskie, fizjoterapii, pielęgniarstwa, 15 zakładów fryzjerskich, fryzjersko – kosmetycznych, kosmetycznych, klub fitness, 3 zakłady pracy (modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz poszerzenie działalności), 3 placówek opieki nad dziećmi (żłobek z przedszkolem, przedszkole) . Dokonano kontroli 13 innych obiektów – budynki usługowe przeznaczone na cele handlowe, pomieszczenia usługowe, pomieszczenia biurowe i inne.

Z najważniejszych inwestycji kontrolowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku, w związku z przekazywaniem do użytkowania w 2018 roku należy wymienić:

- *Restauracja „Przystań”, ul. Olsztyńska 3A w Giżycku*
- *gabinet kosmetyczny ul. Smętka 12/3 w Giżycku*
- *sklep „Spożywczak” ul. Olsztyńska 15C w Giżycku*
- *budynek usługowy ul. Wileńska w Giżycku (sprzedaż maszyn rolniczych)*
- *sklep Żabka ul. Warszawska 14/4 w Giżycku,*
- *gabinet fizjoterapeutyczny ul. Jagiełły 14 w Giżycku,*
- *pizzeria DaGrasso ul. Unii Europejskiej 20 w Giżycku,*
- *Bar-Pizza przy Rondzie, Maria Karpińska, Wilkasy ul. Olsztyńska 42,*
- *bar małej gastronomii BARBAROSA w Wydminach ul. Grunwaldzka 70 ,*
- *restauracja „Mazurska Osada” Kleszczewo Osada 5d,*
- *żłobek i przedszkole „Małe Misie” ul. Daszyńskiego 12B w Giżycku,*
- *gabinet lekarza rodzinnego i diagnostyczno-zabiegowy ul. Wodociągowa 17 w Giżycku,*
- *kompleks sportowo-rekreacyjny przy Zespole Szkół nr 1 w Giżycku ul. Wiejska 50,*
- *budowa budynku biurowego, budynku gospodarczego, budynku magazynowego z niezbędną infrastrukturą w Giżycku ul. Sybiraków przeznaczonych dla Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.,*
- *rewitalizacja wraz ze zmianą przeznaczenia wieży ciśnień w Rynie na cele użyteczności publicznej,*
- *modernizacja i adaptacja pomieszczeń byłego przedszkola dla działalności kulturalnej, edukacyjnej, turystycznej i innej pn. Regionalny Park Edukacji, Kultury i Turystyki ul. Kopernika 16 w Rynie,*
- *Pizzeria Giuliano w Giżycku ul. Smętka 19,*
- *przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Kultury w Wydminach na potrzeby Urzędu Gminy, sali kinowo- koncertowej i biblioteki publicznej wraz z przebudową schodów zewnętrznych i rozbudową o zadaszenie w Wydminach,*
- *budowa hali produkcyjnej nr 1 ul. Przemysłowa 1 w Giżycku,*

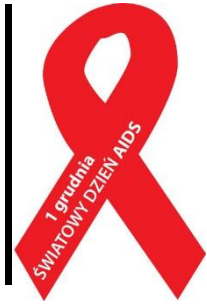
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej i zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

Działalność prozdrowotna realizowana jest poprzez pogramy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Giżycku działania w zakresie promocji zdrowia w 2018 roku obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia.

W roku 2018 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” 	Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program jest realizowany metodą projektu, a więc oparty o aktywne uczestnictwo uczniów w realizowanych zadaniach programowych. W ramach wdrożenia programu prowadzone są szkolenia dla realizatorów szkolnych, którzy następnie koordynują działania programowe w szkołach. Ponadto w ramach programu organizowane są punkty promocji zdrowia na imprezach masowych według lokalnego zapotrzebowania, a także prowadzone są zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia.	<u>9 szkół</u> na terenie powiatu realizowało ogólnopolski program edukacyjny. <u>2191 odbiorców</u> działań programowych – uczniów gimnazjów oraz uczniów klas V, VI, VII szkół podstawowych i ich rodziców.

2.	<p>Program „Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowany jest przez, przedszkola i oddziały przedszkolne</p>	<p>Program realizowany jest przez <u>4 placówki</u>.</p> <p><u>201 odbiorców programu</u> – dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.</p>
3.	<p>Program „Bieg po zdrowie”</p> 	<p>„Bieg po zdrowie” to nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Główne cele programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży · pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. · zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. 	<p>Uczniowie z 4 klas 4 szkół podstawowych – <u>134 odbiorców</u></p>
4.	<p>Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych. Coroczną okazją do nasilenia działań w zakresie profilaktyki HIV jest Światowy Dzień AIDS, obchodzony 1 grudnia. Tego Dnia organizowane były przez PSSE w Giżycku punkty promocji zdrowia w placówkach oświatowych i zajęcia edukacyjne.</p>	<p><u>Ok. 1440 odbiorców</u> działań programowych oraz kampanii społecznych.</p>

<p>5.</p>	<p>Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. (KIK/68)</p> 	<p>Celem polsko-szwajcarskiego projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania podejmowane w ramach programu opierają się o realizację działań kampanijnych, realizację programu edukacyjnego dla młodzieży szkół ponadpodstawowych „ARS...”, prowadzenie zajęć edukacyjnych dla młodzieży i ich rodziców oraz organizację szkoleń.</p> <p>W ramach realizacji projektu współpracujemy z Komendą Powiatową Policji w Giżycku.</p>	<p><u>1436 odbiorców</u> działań programowych. Działania profilaktyczne skierowane były do uczniów gimnazjów, szkół ponadpodstawowych oraz uczniów starszych klas szkół podstawowych. Działaniami związanymi z realizacją programu KIK/68 została objęta również społeczność lokalna.</p>
<p>6.</p>	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Bez Tytoniu „Stop nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi” • Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu 	<p>Światowa Organizacja Zdrowia co roku koncentrując się na innym aspekcie globalnej epidemii jaką jest palenie tytoniu, stara się uświadamić i ostrzegać ludność przed zgubnymi skutkami tego nałogu. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w 2018 roku odbywały się pod hasłem „Tytoń zagrożeniem dla rozwoju”.</p> <p>W ramach Światowego Dnia Bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano punkty promocji zdrowia m.in. na Biegach Rodzinnych w Giżycku i w placówkach oświatowych. Przeprowadzone zostały spotkania edukacyjne z uczniami szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi zostało objętych <u>1283 osoby</u> (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów oraz uczniowie ze szkół ponadpodstawowych oraz społeczność lokalna)</p>

W roku 2018 działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

7.	<p>Akcja „Zdrowe wakacje”</p> 	<p>Celem akcji było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Działania prowadzone były we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Giżycku</p>	<p>Działaniami prowadzonymi w ramach akcji zostało objętych: uczestników kolonii, obozów letnich, uczniów klas 0- V SP, uczestników Bajkowego Lata uczestników punktu promocji zdrowia – łącznie <u>999 uczestników</u></p>
8.	<p>Profilaktyka grypy</p> 	<p>PSSE w Giżycku prowadziła działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży wypoczywających na zimowiskach.</p>	<p><u>146 uczestników</u> wypoczynku zimowego</p>
9.	<p>Propagowanie zasad higieny osobistej</p> 	<p>Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych.</p>	<p>Uczniowie placówek oświatowych, rodzice i opiekunowie.</p>
10.	<p>Profilaktyka chorób odkleszczowych</p> 	<p>Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów prozdrowotnych, organizowano punkty promocji zdrowia i zajęcia edukacyjne.</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto ok. <u>466 osób</u>.</p>

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2018 roku opierała się głównie o organizację szkoleń dla bezpośrednich realizatorów edukacji zdrowotnej i profilaktycznej w szkołach. Prowadzono bezpośrednią edukację rodziców, dzieci i młodzieży w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasady zdrowego stylu życia. Przekazywano materiały informacyjno-edukacyjnych do wszystkich współpracujących placówek oraz społeczności lokalnej.

Promocja zdrowia realizowana była poprzez udział w różnego rodzaju festynach i akcjach profilaktycznych.

Współpracowano między innymi ze :

- Starostwem Powiatowym w Giżycku
- Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku
- Komendą Powiatową Policji w Giżycku
- Świetlicą Socjoterapeutyczną w Giżycku
- Zakładem Aktywności Zawodowej
- Placówkami nauczania i wychowania.

Dziękujemy przedstawicielom wszystkich instytucji, organizacji, stowarzyszeń i firm, między innymi Starostwu Powiatowemu, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Nadleśnictwu w Giżycku, którzy wspierali nas w 2018 roku w działalności prozdrowotnej na terenie naszego powiatu, a także wszystkim placówkom oświatowym za rzetelne działania w ramach programów profilaktycznych

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Giżycku***